

Del Ponte želi znati je li Milošević primio nalog za uhićenje

DEN HAAG, 25. travnja - Glavna tužiteljica Međunarodnog suda za ratne zločine počinjene na tlu bivše Jugoslavije (ICTY) Carla del Ponte poslala je pismo jugoslavenskim vlastima kako bi se uvjerila da je nalog za uhićenje Slobodana Miloševića njemu predan, izjavio je glasnogovornik Suda. »Tužiteljica je potpisala jutros pismo upućeno saveznom ministarstvu pravosuđa Momčilu Grubaču kako bi se uvjerila da je nalog za uhićenje predan Miloševiću«, rekao je politički savjetnik Carle del Ponte Jean-Jacques Joris. Milošević, kojega jugoslavenske vlasti sumnjiče za zloporabu ovlasti i financijske malverzacije, u zatvoru je u Beogradu od 1. travnja. Joris je dodao da se del Ponte odlučila za pismo kako bi dobila »crno na bijelo potvrdu je li ta obveza ispunjena ili nije«. Bilježnik ICTY-ja Hans Holthius predao je nalog za Miloševićevo uhićenje Grubaču tijekom posjeta Beogradu 6. travnja. Jugoslavenski je ministar tada uvjerio dužnosnika Suda da će Milošević kojeg ICTY optužuje za zločine protiv čovječnosti i ratne zločine, osobno primiti nalog. (Hina)

SRJ: Oslobođeni Albanci krenuli prema Kosovu

BEOGRAD, 25. travnja - Kosovski Albanci iz »dakovičkih skupine«, njih 143, oslobođeni su u srijedu iz srbijanskih zatvora i upućeni na Kosovo. Skupina od 128 kosovskih Albanaca puštena je iz niskog zatvora i u tri autobusa uputila se u Merdare, na Kosovo, uz samu granicu sa Srbijom. Prethodno im se pridružilo 17 Albanaca koji su bili osuđeni u istom procesu, ali su bili utamničeni u drugim zatvorima u Srbiji. Vrhovni sud Srbije prošlog je ponedjeljka priopćio da su »dakovičkoj skupini kosovskih Albanaca ukinute presude nakon žalbi zbog bitnih povreda odredaba kaznenog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja te pogrešne provedbe materijalnog prava«. Dakovička skupina osuđena je 22. svibnja prošle godine zbog kaznenog djela terorizma na ukupno 1632 godine zatvora pred sudom u Peći, koji je zbog dislokacije zasjedao u Nišu. Svi su oni uhićeni u kosovskom gradu Đakovici između 9. i 11. svibnja 1999. (Hina)

Norveška: Ruska podmornica odučena u luku nakon nezgode

OSLO, 25. travnja - Jedna ruska nuklearna podmornica odučena je ovaj mjesec u luku nakon, čini se, manje nezgode koja se dogodila u Barenstovom moru. Lani je u tom moru potonula podmornica »Kursk« u kojoj je poginulo 118 mornara i časnika. »Registrirali smo da je podmornica »Viktor III« odvučena do luke, ali ništa ne ukazuje da se radilo o većoj nezgodi«, rekao je u srijedu zapovjednik Per Hoiby, glasnogovornik norveških oružanih snaga. Podmornica je za sobom ostavljala dimni trag. »Mogao je biti problem s dizelskim generatorom«, objasnio je. Nuklearne podmornice ponekad mogu imati generatore na dizelsko gorivo. Hoiby je rekao da se ta posljednja nezgoda dogodila prije tjedan i pol. Podmornica »Viktor III« dugačka je 106 metara i broji 85 članova posade. (Hina)

Sharon: Arafat je poduzeo mjere protiv minobacačkih napada

JERUZALEM, 25. travnja - Izraelski premijer Ariel Sharon izjavio je u srijedu da je palestinski čelnik Yasser Arafat »poduzeo mjere« za okončanje minobacačkih napada s pojasa Gaze na židovska naselja, izraelske vojne položaje i mjesta u Izraelu. U intervjuu izraelskom radiju Sharon je otkrio da je Arafat telefonirao njegovu sinu Omriju Sharonu u utorak nakon minobacačkog napada na koloniju Gadid. Omri Sharon vodi ured posrednika s Arafatom s kojim se dosad dvaput tajno sreo na Zapadnoj obali. »Arafat je telefonirao Omriju i rekao mu: Nije moguće da je bilo minobacačkih napada. Naredio sam da ih se prekine«, rekao je Ariel Sharon. »Nakon tog razgovora, Arafat je poduzeo mjere protiv nastavka minobacačkih napada«, dodao je izraelski premijer. Sharon je također kazao kako je Arafat predložio »osnivanje zajedničkog povjerenstva za istragu tog slučaja«. Međutim, premijer nije otkrio je li prihvatio taj prijedlog. (Hina)

SIMPOZIJ O REGIONALIZACIJI HRVATSKE

Regije i regionalizam čine ljudi

ZAGREB, 25. travnja - U organizaciji Hrvatskoga instituta za povijest održan je u srijedu znanstveni skup »Regionalizacija Hrvatske, prošlost, sadašnjost i budućnost«, koji je otvorio predsjednik Hrvatskoga sabora Zlatko Tomčić. Na jednodnevnom simpoziju sudjelovali su eminentni stručnjaci; povjesničari, demografi, pravnici, ekonomisti, koji su iznosili svoje poglede na problem i perspektive regionalnog razvoja Republike Hrvatske. Prema mišljenjima koja su se mogla čuti, osnovno pitanje je li regionalizam prednost ili teret, i nije sporno. Sporno je, međutim, kako to provesti i je li sadašnji razvoj lokalne uprave i samouprave u Hrvatskoj adekvatan našim potrebama i iskustvu.

Historijski gledano, naše tzv. povijesne regije, Dalmacija, Istr, Hrvatska i Slavonija, »nisu rezultat prirodnog i autohtonog procesa oblićavanja prostora sukladno društvenim gibanjima i potrebama«. Kao rezultat nasilne intervencije vanjskih čimbenika, uobličene su tek u 17. stoljeću, »nakon smirivanja sukoba dvaju velikih civilizacija« (kršćanske i islamske). A državu smo stvorili tek 1991. godine. S druge strane, moderne migracije stanovništva dovele su do toga da su »povijesne regije« ostale »mrtvi okvir bez sadržaja«, pa je

Lučin: Oko 250 stranih kriminalaca ima hrvatsko državljanstvo

Najviše ih je dobilo domovnicu po preporuci ministarstava obrane i unutarnjih poslova, ali i Ureda predsjednika Republike, rekao je ministar unutarnjih poslova u intervjuu Globusu

Stranci nisu provjeravani u trenutku kad su dobivali naše državljanstvo rekao je Lučin (na slici)

Foto: Vjesnik / Zlatko Kalle

ZAGREB, 25. travnja - Oko 250 stranih kriminalaca dobilo je u proteklom desetljeću hrvatsko državljanstvo, najviše njih prema preporukama Ministarstva obrane, ali i Ministarstva unutarnjih poslova i Ureda predsjednika Republike, objavio je ministar unutarnjih poslova Šime Lučin.

Stranci su dobivali hrvatsku domovnicu na temelju zakonske odredbe po kojoj ministar unutarnjih poslova, na osnovi preporuke, ima diskrecijsko pravo dati nekoj osobi hrvatsko državljanstvo i onda kad ona ne ispunjava druge potrebne zakonske uvjete. Ministar je objasnio da pritom mora postojati poseban interes Republike Hrvatske da toj osobi dade državljanstvo, primjerice ako je riječ o stranom stu-

dentu s prosjekom odličan, ili o nekom iznimnom stručnjaku.

»Na taj je način u devet godina državljanstvo dobila 6521 osoba. Među njima manji dio ima kriminalni dosje. Riječ je o skupini od oko 250 osoba«, rekao je Lučin u intervjuu za novi broj tjednika *Globus*. »Osnovni je problem to što ti ljudi nisu provjeravani u trenutku kad su dobivali naše državljanstvo, a dosjei su im nastali pošto su primljeni u hrvatsko državljanstvo«, ustvrdio je.

Ministar je u intervjuu upitan nije li čudno što još nitko nije odgovarao za to što su hrvatsko državljanstvo dobili međunarodni mafijaši Semjon Mogiljevič, višestruki ubojica James Capiiau i Stanko Subotić Cane, srbijanski podu-

zetnik za kojega se sumnja da kontrolira međunarodno krijumčarenje cigareta.

»Stanko Subotić Cane dobio je hrvatsko državljanstvo 1999. na preporuku Ljube Česića-Rojša, a rješenje mu je potpisao tadašnji ministar unutarnjih poslova. Mogiljevič je državljanstvo dobio 1997. na preporuku Ureda predsjednika Republike, a James Capiiau primljen je u hrvatsko državljanstvo 1992. na preporuku Personalne uprave MORH-a.

Za skupinu koja ima kriminalne dosjee najviše je preporuka dalo Ministarstvo obrane, zatim samo Ministarstvo unutarnjih poslova, a činili su to i iz Predsjedničkih dvora«, izjavio je Lučin. (Hina)

Tomac: Hrvatska politička gledišta o BiH dobro primljena u Washingtonu

Zdravko Tomac

WASHINGTON, 25. travnja - Američki dužnosnici u State Departmentu i Vijeću nacionalne sigurnosti dobro su prihvatili hrvatska politička gledišta o BiH, izjavio

je u utorak na kraju dvodnevnog boravka u Washingtonu potpredsjednik Hrvatskog sabora Zdravko Tomac.

U razgovorima s Gregoryjem Schulteom, savjetnikom predsjednika Georgea W. Busha za jugoistočnu Europu, Deanom Pittmanom, direktorom za Europu u Vijeću nacionalne sigurnosti, te Jimom Swigertom, zamjenikom pomoćnika državnog tajnika za Europu, Tomac je izrekao više kritika na rad predstavnika međunarodne zajednice u BiH. »Razgovori su bili vrlo naporni i teški«, ocijenio je hrvatski dužnosnik i dodao da su ipak bili uspješni jer se hrvatsku platformu prema BiH »teško može osporiti. Amerikanci nisu imali posebnih zahtjeva prema Hrvatskoj niti su imali primjedbe na politiku hrvatske vlasti«.

Boravak u Washingtonu Tomac je iskoristio za razgovore o ulasku Hrvatske u NATO. Tijekom rasprave o stanju u regiji, napose u SRJ i zbivanjima oko Crne Gore, »bilo je razlika u ocjenama«, istaknuo je. Tomac se na Capitol Hillu sastao i s kongresnikom Frankom Wolfom, a prije dolaska u Washington posjetio je Chicago gdje se susreo s predstavnicima brojne zajednice Amerikanaca hrvatskog podrijetla. (Hina)

HDZ BiH protiv razgovora Zagreba i Alijanse

MOSTAR, 25. travnja (Od *Vjesnikova* dopisnika) - Predsjednik Kluba zastupnika HDZ-a BiH u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije BiH Ivice Marinović i Ivo Andrić-Lužanski, predsjednik Kluba te stranke u Zastupničkom domu Parlamenta BiH, reagirali su u srijedu priopćenjem na vijest da će u četvrtak u Zagrebu hrvatski državni vrh primiti Hrvate iz Alijanse za promjene. Izražavajući čuđenje, Marinović i Andrić-Lužanski tvrde da je riječ o »odabranoj skupini Hrvata iz nelegalne i nelegitimne vlasti BiH i Federacije BiH, odnosno iz tzv. Alijanse za promjene«. Stipe Mesić, Zlatko Tomčić i Ivice Račan sastat će se s Markom Tadićem, Krešimirom Zubakom, Ilijom Šimićem, Milenom Brkićem i Mladenom Ivankovićem-Lijanovićem.

Nositelji vlasti u Republici Hrvatskoj, kao

supotpisnici Dayton, ističe se u priopćenju, trebali bi »razgovarati s narodnim izabranicima u BiH, a ne s onima koji su sami svojim djelovanjem pridonijeli stvaranju i produbljavanju krize u BiH«. Zastupnici HDZ-a BiH u parlamentima BiH i Federacije BiH, kojih je više od 90 posto od ukupnog broja hrvatskih zastupnika u tim institucijama, »podržavaju taj prijam samo ako će najviši dužnosnici Republike Hrvatske pozvati tu gospodu da odstupe s dužnosti na koje su instalirani. Time bi se stvorili uvjeti istinskog dijaloga između legitimnih predstavnika hrvatskog naroda i relevantnih čimbenika u BiH o bitnim pitanjima za rješanje krize i ostvarenje jednakopravnosti hrvatskog naroda s druga dva naroda u BiH«.

MARIO MARUŠIĆ

IZAŠLANSTVO LIČKO-SENJSKE ŽUPANIJE KOD MESIĆA

Županija neće sjevernu nego južnu varijantu autoceste Zagreb - Split

Foto: Vjesnik / FaH

Prigodni poklon za predsjednika

ZAGREB, 25. travnja - Hrvatski predsjednik Stjepan Mesić primio je u srijedu izaslanstvo Ličko-senjske županije koje ga je upoznao s gospodarskim problemima tog kraja i mogućim rješenjima, te izvijestilo da se sigurnosno stanje u Gospiću stabiliziralo.

Župan ličko-senjski Ante Frković nakon sastanka s Predsjednikom izjavio je da je u razgovoru bilo riječi i o trasi buduće autoceste Zagreb-Split kroz Liku. Napomenuo je da je njezina trasa na dionici od Bosiljeva do Žute Lokve definirana, ali ne i na dijelu od Žute Lokve do Ličkog Lešća. Naime, istaknuo je Frković, postoje dvije studije koje se odnose na »sjevernu varijantu«, ali čelnici grada Otočca i Županije zalažu se za južnu varijantu radi očuvanja okoliša. »Smatramo da treba izraditi i studiju za južnu varijantu pa da stručnjaci odrede koja je varijanta bolja«, rekao je župan. »Oko tog pitanja po-

stoje mnoge špekulacije i ljudi nisu dovoljno informirani, jer kad se govori o južnoj varijanti, onda se ne misli na sjeverne obronke Velebita, nego na južne koji su na nižoj nadmorskoj visini«, pojasnio je Frković.

Prema njegovim riječima, bitno je i to da se buduća Jadransko-jonska autocesta (iz smjera Trsta i Rijeka) preko Senjskog Bila u Žutoj Lokvi spaja na autocestu Zagreb - Split tako da oko Gacke doline ne bi postojale dvije autoceste nego samo jedna (i to u južnoj varijanti). U suprotnom, gradnja dviju autocesta na tako malom međusobnom razmaku (oko 20 kilometara) bila bi besmislena, istaknuo je. »Predsjednik je dobar poznavatelj tog kraja i on načelno podržava takav način rješavanja problema. No, to pitanje ne bi trebalo politizirati, jer je to prvenstveno stvar struke«, naglasio je župan Frković. (Hina)

Italija zabrinuta zbog suspenzije odredaba Statuta Istarske županije

RIM, 25. travnja - Glavni tajnik talijanskog ministarstva vanjskih poslova Umberto Vattani pozvao je u utorak hrvatskog veleposlanika u Rimu Dragu Kraljevića u svoj ured kako bi mu izrazio zabrinutost talijanske vlade zbog odluke o privremenoj suspenziji 10 odredaba Statuta Istarske županije koje su jamčile dvojezičnost talijanskoj manjini.

Prema talijanskoj novinskoj agenciji Ansi koja se poziva na priopćenje talijanskog ministarstva Farnesine, Vattani je istaknuo da će Italija kao i cijela Europska unija »pomno pratiti postupanje prema talijanskoj manjini u inozemstvu«, te da su talijansko javno mnijenje i parlament »jako osjetljivi« u svezi s tim pitanjem. Rekao je da je odluka hrvatskog Ministarstva pravosuđa o suspenziji 10 odredaba Statuta u Italiji »primljena s iznenađenjem i zabrinutošću«.

Prema Ansi, Vattani je također kazao da bi »pozitivno rješenje« pitanja dvojezičnosti »učvrstilo proeuropsku orijentaciju Zagreba i zacijelo se pozitivno odrazilo na intenzivne odnose prijateljstva i suradnje Italije i

Hrvatske, potičući Italiju da podupre perspektivu ubrzanog približavanja Hrvatske europskim strukturama«.

Kraljević je i prije nekoliko dana, u petak navečer, bio pozvan u Farnesinu u povodu incidenta kad je hrvatski patrolni čamac pucao prema talijanskoj ribarici koja je, smatraju hrvatske vlasti, nezakonito ribarila u hrvatskim teritorijalnim vodama. Prema pisanju lista *Corriere della Sera*, predsjednik Nacionalnog saveza i kandidata desnog centra za zamjenika predsjednika vlade (premijerski kandidat je Silvio Berlusconi) Gianfranco Fini izjavio je da je odluka hrvatske Vlade o suspenziji dvojezičnosti »vrlo teška stvar«. Fini upozorava da, »prije nego li se odobri ulazak u Europsku uniju, trebaju biti zajamčena prava manjina«.

Ako desni centar pobjedi na talijanskim parlamentarnim izborima 13. svibnja, a prema trenutnim ispitivanjima vodi ispred koalicije lijevog centra, onda će, najavio je Fini, »prema Hrvatima imati držanje usmjereno na traženje da se poštuju neprekrsiva prava«. (Hina)

pom iznio je podatke o tome da je 15 članica EU-a lani imalo 376,5 milijuna stanovnika na prostoru od 3,2 milijuna četvornih kilometara, da EU ima ukupno 1031 županiju prosječne površine 3130 četvorna kilometra s prosječno 360 tisuća žitelja. To, u odnosu na hrvatski prosjek (215 tisuća stanovnika na 2960 četvornih kilometara) i nije golem razlika. Prosječna općina u Europskoj uniji, ukupno ih je 98.433, veličine je 33 četvorna kilometra i ima oko 3800 stanovnika, što je manje od prosječne hrvatske općine koja se rasprostire na 100 četvornih kilometara s 8300 stanovnika.

Na kraju, uzimajući u obzir sve te činjenice, nameće se zaključak kako većina sudionika misli da je u tom, za nas još nejasnom procesu, najupitnija uloga politike. Mnogi političari, rečeno je, gotovo kao sentenciju izgovaraju rečenicu: »Županije da, regije ne!, a da nemaju jasnu sliku što bi regija trebala biti. Uglavnom ih zanima, istaknuto je, administrativno-pravna regulativa, a ne istinski regionalizam. Pravnici bi se glede tog odnosa trebali povući na rezervni položaj, misli većina sudionika.

ANDRIJA TUNJIĆ